GAZETA KRAKOWSKA

Nro 80.

KRAKOWA DNIA 6 PAŹDZIERNIKA 1824 ROKU WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 28 Września.

Rocznica Koronacyi Nayiaśnieyszego Alexandra I. Cesarza Wszech Rossyy i Nayiaśnieyszey Cesarzowey Elżbiety Alexieiowny, obchodzoną była dnia wczorayszego w Stolicy Królestwa Polskiego z iak naywiększą uroczystością. W godzinach rannych odprawiło się nabożeństwo w Kaplicy Zamkowey, tudzież w Kościele S. Krzyża, na którem znaydował się JO. Xiąże Namiestnik Królewski, Senat i Władze Rządowe. Celebrował JW. JX Skarszewski Arcybiskup, Prymas i Senator Królestwa Polskiego, a po skończoney Mszy Stey zaintonował *Te Deum* za iak naydłuższe i nayszczęśliwsze Panowanie oboyga Nayiaśnieyszych Osob. Bezpłatne widowisko w Teatrze Narodowym i oświecenie miasta zakończyło uroczystość dnia tego

---

Kommissyia Centralna Likwidacyyna Królestwa Polskiego.

Jeszcze na dniu 30 Grudnia 1819 roku Kommissyia Rządowa Woyny wezwała osoby cywilne i woyskowe na przyznanie zaległego żołdu i innych długów woyskowych przez Kommissyią Sprawdzaiącą pretensyie woyskowe poświadczenia wydane, maiące, ażeby w czasie do 1 *Marca* 1820 roku pod utratą praw swoich, udowodniły świadectwem z xięgi ludności: iż są Obywatelami lub mieszkańcami Królestwa Polskiego.— Obwieszczenie to znayduie się umieszczonem w Dodatku do Gazety Warszawskiey Nro 1 z r. 1820 w słowach następuiących:

Kommissyia Rządowa Woyny.

„Uznawszy potrzebę powzięcia wiadomości o zamieszkaniu osob, które przed Kommissyią Sprawdzaiącą (pod prezydencyią JW. Jenerała Artylleryi Sierakowskiego) pretensyie woyskowych do byłego Xięztwa Warszewskiego zaległości swoie likwidowały, i na zalikwidowane urzędowne poświadczenie otrzymały, iż te w Tabellę długów byłego Xięztwa Warszawskiego zapisane zostały, wzywa wszystkie osoby tak cywilne iako i woyskowe, którym wzwyż wspomnione poświadczenia iuż wydane zostały, ażeby każden z interessowanych niezwłocznie w obwodzie, w którym mieszka, Kommissarzowi do obwodu te

góż Delegowanemu, lub zamieszkały w mieście Stołecznem Warszawie, Kommissarzowi Cyrkułowemu, okazał wydane sobie od wzwyż wspomnioney Kommissyi poświadczenie, i złożył deklaracyią, gdzie iest zamieszkałym.

"Deklaracyie zamieszkania przed Kommissarzem do Obwodu Delegowanym lub Kommissarzem Cyrkułowym Miasta Warszawy udowodnione bydź powinny świadectwem: iż w obwodową, albo w xięgę ludności Miasta Stołecznego Warszawy wpisanym został, lub że interessowany zostaie w służbie kraiowey.

"Osoby te, które przez nabycie właścicielami wydanych poświadczeń zostały, obowiązanemi będą przed Kommissarzem do Obwodu Delegowanym, lub Kommissarzem Cyrkułowym Miasta Stołecznego Warszawy nietylko okazać akt cessyi wydanego im poświadczenia, lecz tym samym sposobem, iak się wyżey rzekło, udowodnić powinny teraźnieysze pomieszkanie swych cessyonaryuszów.

"Te zaś osoby, które prawem spadku stały się posiadaczami odebranych poświadczeń, obowiązanemi będą okazać iż zmarli właściciele poświadczeń w sukcessyi im przypadłych zostawali w służbie kraiowey lub też w xięgę ludności Królestwa Polskiego zapisani są, a ieżeliby tego udowodnić nie mogli, to złożyć powinni świadectwo, iż oni sami wspomienione xięgi są zapisani.

"Kommissarze do obwodów Delegowani, i Kommissarze Cyrkułów Miasta Stołecznego Warszawy zapiszą w Tabellę, stosownie do wydanego im na ten przedmiot wzoru, imiona i nazwiska osób, które deklaracyie zamieszkania złożyły, Numer wydanego z Kommissyi poświadczenia ilość zalikwidowaney pretensyi, przedmiot likwidacyi, nazwisko mieysca zamieszkania, Powiat w którym zamieszkanie się znayduie, urząd iaki składaiący deklaracyią posiada, lub iakie obowiązki w służbie kraiowey pełni, i nakoniec iakim sposobem zamieszkanie udowodnionem zostało.

"Tabelle w tym składzie sporządzone przez Kommissarzów do Obwodów Delegowanych, oddane będą Kommissyiom Woiewódzkim, a przez Kommissarzów Cyrkułowych Urzędowi Municypalnemu Miasta Stołecznego Warszawy, dla przesłania onych Kommissyi Rządowey Woyny.

"Osoby zaś te, które poświadczeń od Kommissyi sprawdzaiącey pretensyie woyskowych dotąd nie odebrały, mogą takowe odebrać w Sekretaryiacie Jeneralnym Kommissyi Rządowey Woyny, gdzie po zupełnem ukończeniu dzieła tyle razy wspomnioney Kommissyi wygotowane iuż poświadczenia złożonemi zostaią. Dla uzyskania iednak wygotowanych poświadczeń, każden interessowany okazać powinien świadectwo Urzędowne, w którem kraiu iest zamieszkałym, a na dowod, że iest zamieszkałym w Królestwie Polskiem, to złożyć powinien urzędownie wydane świadectwo, iż w xięgę ludnosci iest zapisanym, lub złożyć powinien świadectwo, iż w obowiązkach służby kraiowey zostaie. Deklaracyie zamieszkania właścicieli wydanych poswiadczeń naydaley aż do dnia 1 Marca 1820 zrobione bydź powinny, gdyż inaczey utracą prawo odebrania należytosci swoiey ze Skarbu Królestwa Polskiego.

"Kommissyia Rządowa Woyny ni-

nieysze Obwieszczenie dla wiadomości wszystkich interessowanych, nietylko do Gazet kraiowych podaie, lecz to po trzykroć w Dziennikach Woiewódzkich umieścić zaleciła.,,

W Warszawie d. 30 Grudnia 1819 r.
Radca Stanu, pełniący tymczasowie obowiązki Ministra Woyny,
(podpisano) Jenerał Dywizyi *Hauke*.
Radca Stanu, Dyrektor Jeneralny,
(podpisano) Jenerał Brygady,
Stefan Hr. *Grabowski*.
Sekretarz Jeneralny,
(podpisano) Jenerał Brygady *Nowicki*.

Ze zaś stać się mogło, iż nie wszystkie osoby korzystały z terminu powyżey oznaczonego, a ustawa Rządu z dnia 25 Maia r. b. do usprawiedliwienia założonych pretensyi nowy do dnia 1 Stycznia 1825 r. zakreślaiąc termin, postawiła strony w sposobności niedopełnione poprzed io przepisy uzupełnić; odwołuiąc się przeto Kommissyia Centralna Likwidacyyna do Obwieszczenia Kommissyi Rządowey Woyny powyżey dosłownie wyrażonego w roku 1820 tak przez Gazety iako też Dzienniki Woiewódzkie ogłoszonego, ostrzega raz ieszcze każdego w szczegolności, poświadczenia woyskowe, bądź iako właściciel, nabywca lub spadkobierca posiadaiącego, iż ieżeli żadnego świadectwa z xięgi ludności w owym czasie Kommissarzom w Obwód Delegowanym lub Kommissarzom Cyrkułowym Miasta Warszawy, lub nateraz w Kommissyi Centralney Likwidacyyney, składaiąc samo poświadczenie, nie dołączył; obowiązanym zostaie takowe naydaley z końcem r. b. wprost do Kommissyi Centralney Likwidacyyney na papierze prostym iako w przedmiocie likwidacyynym uzyskane, odesłać w przeciwnym bowiem razie, pretensyie iego z poświadczeń woyskowych za nieudowodnione uznane zostaną.

W Warszawie d. 24 Września 1824 r.
Radca Stanu, Prezes: *Kalinowski*.
Sekretarz Jeneralny, F. *Starzyński*.

Dyrekcya Mennicy Królestwa Polskiego.

Podaie do powszechney wiadomości, iż dostrzeżone zostały w cyrkulacyi następuiące fałszywe pieniądze:

1. Rubel z r. 1819 cynowy bez żadnego posrebrzenia, bez liter na okręgu a zatem łatwo mogący bydź poznany.

2. Pięćzłotowka pod r. 1817 z mosiądzu posrebrzona; wklęsłości na iey powierzchni wykazuią widocznie, iż iest fałszywa, iż stępel na niey nie był wybity machiną, lecz że była odlaną, i karby na okręgu są nieregularne.

3. Dwuzłotówka z herbem Xięztwa Warszawskiego pod r. 1813 odlana z mosiądzu lekko posrebrzonego. Znakiem szczegolnicy do iey rozpoznania służącym iest ozdoba na okręgu, która iest dana w liniiach nieforemnych i nierowno odległych, co okazuie widocznie, iż to nie przez machinę zdziałanem było.

4. Złotowki z r. 1818 łatwo mogące bydź rozpoznane po kolorze, gdyż są z cyny bez posrebrzenia, i prócz tego w wielu mieysc ach maią rysy i dziurkowatości, co dowodzi, iż pieniądz ten był w formie odlany.

5. Dziesięciogroszówka z r. 1816 z mosiądzu lekko posrebrzanego; do iey poznania służy kolor żółty we wszystkich mieyscach wypukłych herbu, liter

i liczby wykazuiący się; korony. a szczególniey dwie mnieysze nad głowami orła Rossyyskiego są niewydatne. korona nad orłem Polskim wcale prawie iest nieznaczna, i orzeł ten, iest niekształtny, iak gdyby rozlany.

Wzywa się wszelkie Władze do dawania baczności na kurs wyżey opisanych pieniędzy, dla ochronienia Skarbu i publiczności od szkody, i ukarania przestępców.

Działo się w Warszawie dnia 27 Września 1824 r.

Dyrektor: *Bieńkowski.* Kontroller Jeneralny: *Karol Hoffmann.*

Z Paryża d. 20 Września.

D. 18 w południe pod prezydencyią Króla odbyła się półtrzeciogodzinna rada Ministrów, na którey zasiadał także Delfin.

Wczoray popołudniu ziechał Król do zamku Tuilleries, dla pokropienia wodą święconą wystawionego na paradnym katafalu ciała wysokiego Brata swoiego. Obecni Parowie i Deputowani toż samo uczynili. Jutro w Metropolitalnym tuteyszym Kościele odprawione zostanie uroczyste żałobne nabożeństwo za zmarłego Krola, i od wschodu aż do zachodu słońca następować będzie co półgodziny wystrzał z działa.

Posłuchanie, które J. K. M. d. 17 w St. Cloud wszystkiem Władzom udzielił, było nadzwyczay okazałe i wielkie. Trwało od godziny 10 zrana do pierwszey i z południa, i naliczono przeszło półtora tysiąca powozów. Z odpowiedzi Krola na przemowy różnych Władz, przytaczamy tu ieszcze niektóre. Do Hr. Sede, prezesa Sądu kassacyynego, rzekł Krol między innemi: "Sił, których mi Bóg udzieli, używać zawsze będę na uszczęśliwienie ludu mego; kontynować będę rządy zmarłego Krola, i w tym zakładam moią ambicyią. Polegam na bezstronności sądownictwa. Co do WPana, Mci Panie, służyłeś iednemu z braci moich z nadwerężeniem własnego życia, a drugiemu wiernie i przychylnie. Zachoway względem mnie te same uczucia.,, Prezes izby rachunkowey, P. Marbé-Marbois oświadczył w swey przemowie: że urzędnicy tey Władzy prawdę tylko przed tron zanosić będą. "Im więcey (odpowiedział Król) w ważnem urzędowaniu waszem okażecie stałości, tem bardziey staniecie się godnemi moiego i Francyi zaufania.,, P. Dupaty, prezes Sekcyi sprawiedliwości mowił o pokonaniu rewolucyi Hiszpańskiey, dodaiąc: " Do W. K. Mci należy kończyć i udoskonalić tak szlachetne prace; połącz ie, N. Panie, z urządzeniami, które posłużyć mogą do utwierdzenia pamiętney konstytucyi naszey. Szczególniey Władza sprawiedliwości oczekuie uzupełnienia ustaw naszych, ażeby wszystkiemi siłami wspierać mogła Religią i Tron.,, Bezstronność i tęgość (odpowiedział J. K. M.) były od dawnych czasow zaletą urzędników Francuskich, i tych przymiotów oczekuię od wszystkich Sądow moiego królestwa. Jeżeli tak czynić będziecie, urzędowanie wasze będzie zaszczytnem i Tronowi uczynicie przysługę.,, Prezesów obu Ewanielickich Konsystorzow, Reformowanego i Luterskiego, zapewnił Król, ze wszyscy Francuzi równe maią prawo do iego miłości, przychylności i opieki, i ze dzieli w tey mierze uczucia zmarłego Króla.

Do P. Cologna prezesa, Konsystorza Izraelickiego, rzekł J. K. M: " Ubolewanie całey publiczności iest dla mego Serca iedyną pociechą. Widzę, że wszyscy Francuzi dzielą zemną smutek. Polegaycie na moiey opiece, iak ia na Waszem przywiązaniu polegam.„ Infant Portugalski Michał złożył także w tym dniu uszanowanie swoie Królowi. — D. 18 pracował Monarcha z Ministrami Villele i Peyronet. Mowią, iż dwa razy w tygodniu prezydować będzie w radzie Ministrow. — Jutro oczekiwany iest Król na powrót w Tuilleries, gdzie tysiące rąk iest zatrudnionych wybiianiem fioletowem suknem iego pokoiów. Naypierwszym publicznym czynem teraźnieyszego Króla była łaska: 30 skazanych na śmierć zbiegów woyskowych i 18 innych przestępców otrzymali częścią ułaskawienie, częścią złagodzenie kary. Nowy rząd tak się rozpoczął, iak dawny zakończył, bo ostatniem czynem zmarłego Krola było ułaskawienie 27 na śmierć skazanych zbiegow woyskowych i 59 siedzących ieszcze w więzieniu w Perpignanie.

Ciało zmarłego Króla przy wielkim żałobnym orszaku zawiezione iutro zostanie do St. Denis, tam będzie w kaplicy złożone, a dopiero za 30 dni uroczyście pochowane.

Teraz właśnie iest 444 lat iak Karol V. Mądry, także d. 16 Września umarł. W tymże dniu umarł r. 1701 Król Szkocki Jakob II, który iak zmarły Krol w Anglii, tak on we Francyi znalazł przytułek.

Jedyne dobrze trafione popiersie teraźnieyszego Krola Karola X. iest zrobione z rozkazu samego Monarchy przez Nadwornego Rzezbiarza Bosso i kosztuie z marmuru 3000 Fr.

Dziennik Handlowy twierdzi, iż Hr. de la Ferronays nie uda się na powrót do Petersburga, ale inne otrzyma poselstwo.

P. Chasseriau, który iako kommissarz Francuzki posłany był do Kolumbii, niemogąc w Kartagenie otrzymać paszportów dla udania się do Bogata, odpłynął ztamtąd i przybył iuż do Brestu.

Pamiętniki Hr. Hugo przełożone zostały w Rio-Janeiro przez Xcia Arpol na ięzyk Portugalski.

Pomiędzy znaczną liczbą Anglików używaiących tego lata kąpieli w Boulogne, znaydowało się 2 admirałow, 10 jenerałów, 18 pułkownikow, 18 lordow i lordowien, 10 rycerzów, 12 kapitanów okrętowych i 6 lekarzów.

— D. 21. —

Wczoray w południe pracował J. K. M. w St. Cloud z Ministrami skarbowym, woiennym, Domu Królewskiego i sprawiedliwości.

Onegday o godzinie 9 ukończyli chirurdzy zabalsamowanie ciała Królewskiego; serce i wnętrzności włożone zostały w ołowiane i zwierzchu pobielone z pozłotą naczenia. Dziesięciu kamerdynerów zaniesli trumnę do sali tronowey i na ustawionym od złota szklącym się katafalu postawili. Po prawey stronie stało 14 Xięży z kaplicy Królewskiey z wielu Dworzanami, a po lewey Wielki Podkomorzy (Xże Talleyrand) z wielu innemi urzędnikami. Po obu stronach sali stoią dwiema rzędami ołtarze, na których pali się mnostwo świec. Przed kratą, która przedziela katafal od widzow, stoi dwoch Szwaycarow z kolba-

mi, u nóg trumny siedzi dwóch zbroynych heroldów, a u głowy dwoch paziów. Jak tylko trumna ustawioną została rozpoczął Wielki Jałmużnik z licznem duchowieństwem modły za zmarłego. Pogrzebową mowę w St. Denis mieć będzie Biskup Hermopolis.

Teraźnieyszy Król Karol Filip, Hr. Artezyi, urodzony d. 9 Października 1759, iest piątym synem Delfina, syna Ludwika XV i Saskiey Xiężniczki Maryi Józefy, a 36 Monarcha Francuzki z Dynastyi Hugo Capet, który przed 837 laty osiadł na Francuzkim tronie, i po 250 latach iest pierwszym Krolem, który nazywa się Karolem, bo przez 214 lat Krolowie nasi nosili nieprzerwanie imiona Ludwików (od XIII do XVIII.) Xiężna Angoulem iest pierwszą córką Króla Francuzkiego, która nosi tytuł Delfinowey.

Podczas wielkiego posłuchania w St. Cloud Vicehrabia Chateaubriand powitany był przez Ministrów Damas, Clermont-Tonnere, Chabrol i Hermopolis, i od Krola uprzeymie przyięty.

Przybył tu P. Ravez, prezes izby Deputowanych.

Baron Vitrolles oczekiwany tu iest w krótce z Sabaudyi.

Człowiek, który d. 16 pod Tuilleries uwięziony został, nazywaiący się Renaudin, siedział iuż dawniey w więzieniu za popełnione w Bolleville podobne szaleństwo.

Do Nantu nadeszła wiadomość o niebezpieczney chorobie Króla podczas teatralnego wystawienia; spuszczono zaraz kortynę i publiczność rozeszła się w milczeniu.

Administracyia dóbr oznaymiła, iż oba pałace, które teraz Minister skarbowy na mieszkanie i biora swoie zaymuie, będą więcey daiącemu sprzedane; wartość ich wynosi 2 mill. 5691⅞ Fr.

Do uchwalonych przez miasto Bordeaux 26,000 Fr. na wystawienie posągu Ludwika XVI przydała tamteysza departamentowa rada 30,000, i spodziewaią się, iż wszystkie gminy departamentu Gironny przyłożą się do tego przedsięwzięcia. Posąg będzie miał 20 do 24 stop wysokości i stać będzie na placu Ludwika w Bordeaux. Wystawiać tego Monarchę będzie w chwili, gdy po wysłuchaniu wyroku śmierci, obrócił się do widzów i rzekł: odwołuię się do ludu!

W Bordeaux zaślubionych zostało d. 15 b. m. dwoie ludzi, z których P. Młody miał 75 a Panna Młoda 85 lat.

Giełda tuteysza otworzoną iuż została po zamknięciu z powodu śmierci Króla, lecz niebywa liczna.

Od granic Hiszpańskich d. 16 Września.

Z Katalońskich brzegów niedaleko granicy Francuzkiey widziano okręty pod nieznaną banderą, których bieg niezdawał się bydź oznaczonym. Część osady w Collioure odebrała rozkaz udania się d. 7 b. m. do Bansuls, dla zabezpieczenia tego punktu. Też okręty dały powód do wieści w Barcelonie, że konstytucyioniści wylądować chcą na brzeg San Fellu, gdzie przedsięwzięte zostały środki przezorności.

Z Madrytu d. 18 Września.

W St. Jldefonso takie od kilku dni nastało zimno, iż w pałacu Królewskim musiano na kominkach ogień palić. Mimo dokuczaiących bolow podagry, pra-

cuie Król codziennie z P. Calomarde, który teraz uważany bydź może za pierwszego Ministra.

Przez wzgląd na dobre sprawowanie się, zręczność, zachowanie nienaganney karności i dobrego ducha, który ożywia korpus tuteyszych ochotników, nakazał Król, aby żaden żołnierz z tego korpusu, ieżeliby na więzienie zasłużył nie był w iednem więzieniu z złoczyńcami i buntownikami osadzany, ale wcale oddzielnem. W rocznicę oswobodzenia Króla (1 Października) maią ci ochotnicy czynić służbę w zamku Królewskim, i zaszczyt ten oznaymiony bydź ma przez Gazety, aby posłużył do zachęcenia innych ochotników Królewskich do cnót podobnych. Władze prowincyonalne odebrały rozkaz do otworzenia dobrowolnych składek na pomnożenie ile możności korpusów Królewskich. Municypalność tuteysza płaci każdemu z czyniących służbę ochotników po 9 realów na dzień i ubiera oprócz tego kosztem swoim 400 jeźdców.

Oyciec Martinez, były Jnkwizytor, professor w Waladolidzie i wydawca Dziennika Restaurador, podał rządowi nowy plan nauk, który oddany został pod roztrząśnienie kommissyi z Radców Stanu złożoney. Rozmaite dotąd dawane przedmioty ograniczać się na przyszłość maią: na prawo Rzymskie i Hiszpańskie, medyczne lekcyie, teologiią i poprzedzaiący one kurs filozofii.

Herszt zaburzenia w Almeryia, Gregorio Jglesias, został tu iako zbrodniarz przeciw Maiestatowi, d. 9 b. m. obwieszony. Po śmierci odcięto mu głowę, kadłup rozćwiertowano i o 400 kroków od stolicy na głównych gościńcach na przestrach buntowników pozawieszano.

Pułkownik Paulo Gimbers z Mahon, który przyłożył się do stracenia szanownego Biskupa Vichu, został d. 6 b. m. w Barcelonie uwięziony.

Rozboynicy w Katalonii ściganemi żywo są przez milicyie Królewskie. W okolicy Tortosy schwytano ich trzy bandy, każda liczyła 15 ludzi.

W Puebla ogłosili buntownicy konstytucyią i kamień konstytucyyny postawili; lecz cała ta rewolucyia trwała tylko 3 godziny, bo uderzył na nich oddział Sewilskiego woyka z roialistami mieyscowemi i prawie żaden z nich nie uszedł. Poymanych 37 przyprowadzono iuż do Sewilli. Znayduie się pomiędzy niemi z dawnego woyska 1 pułkownik, 1 podpułkownik, 4 officerów od artyleryi, 6 innych officerów, pułkowy chirurg i aptekarz.

Mieszkańcy w Lerida, gdy dowiedzieli się o wzięciu Taryffy, oświecili w wieczór swoie domy.

Sześciu Jenerałów kapitanów przeniesionych zostało z iednych do drugich prowincyy.

Jenerał Józef Odonnel, który dowodził dotąd w okolicach S. Rocha, wyniesiony został na dowodzącego Jenerała w Estramadurze. W administracyi woienney spodziewane są wielkie zmiany; opieszali urzędnicy maią bydź oddalonemi. Uwięzienie byłego Ministra Cruz ma mieć związek z odbywaiącą się w Saragosie sprawą Jenerała Capape i nastąpiło na żądanie Królewskiego Prokuratora. W Murcyi w skutku odkrytego spisku uwięziono wiele osób. W Vittoria wydała policyia pod d. 4 b. m. surowe rozporządzenie przeciw konstytucyionistom. Wszystkim, którzy wpływali do rewolucyynego rządu, lub należeli do mili-

cyi lub okazywali przywiązanie do konstytucyi, zabronione pod karą 50 dukatów pokazywania się na mieyscach publicznych więcey iak w 3 osobach. Podobneyże podlegaią karze za obelżywe mowy rewolucyyne, czyny lub rozsiewanie wieści nadwerężaiących spokoyność publiczną.

Listy z Kadyxu donoszą, iż uszły do Tangeru dowodca wyprawy przeciw Taryffie, Jenerał Valdez, Marokańskiem tamteyszem Władzom z wybraney w Taryffie kontrybucyi wielkie poczynił podarunki; lecz Konsulowie Hiszpański i Francuzki w tem mieście upraszali rząd, aby tego buntownika z kraiu oddalił.

Z Londynu d. 17 Września.

Poseł Francuzki, Xiążę Polignac, miał wczoray naradę w kancelaryi spraw zagranicznych. D. 14 wyprawiony został goniec do naszego Posła w Paryżu P. Stuart.

Poźnieysze doniesienia, któreśmy o Iturbide odebrali, nie zgadzaią się zupełnie z dawnieyszemi. Trzy nadeszłe z Hawanny listy pod d. 11, 12 i 13 Sierpnia iednozgodnie donoszą, że Iturbide wylądował do małego portu Soto-la-Marino i zaraz na koniu daley poiechał. List z dnia 12 nic nie wspomina o zabiciu byłego Cesarza, ale owszem donosi, iż bardzo dobrze przyięty został. List ostatni zawiera doniesienie Kapitana Quelsh okrętu Spring, że Iturbide wysiadłszy d. 15 Lipca w wieczór na ląd, poiechał zaraz z swoim adjutantem do miasta, gdzie dowodzący w tym powiecie Jenerał Garza bardzo dobrze go przyiął i woyska nawet swoie nakłonił do uznania przybysza za Jenerała kapitana woyska Mexykańskiego. D. 17 wysiadła na ląd żona Iturbide z iego orszakiem i wszyscy dobrze przyiętemi zostali. D. 23 Lipca Kapitan Quelsh odpłynął z Soto-la-Marino. Z niecierpliwością oczekuiemy zatem dalszey w tey mierze wiadomości.

Rząd Mexykański oznaymił pod d. 9 Czerwca, że udzielać będzie korsarskie patenta tak Mexykanom iako i cudzoziemcom.

Nieiaki Jerzy Renner, który na końcu Czerwca znaydował się w Mexyku, oznaymił w Gazecie *Times* na zbicie przeciwnych wiadomości, że eskorty Mexyńskie maią dosyć serca do potykania się z włóczącemi bandami, i że w Mexyku zupełnie bezpiecznie podróżować można.

Mexykańskie i Kolumbiyskie rewersy (wyraża wczoraysza Gazeta *Morning-Chronicle*) znacznie się w cenie podniosły. Urzędowego do tego powodu niemożna ieszcze podać, ale zdaie się, iż śmierć Iturbida i osadzenie przez Boliwara Limy zrządziła tę zmianę.

Podług doniesień z Bogata pod d. 1 Kongres zatwierdził zawarty z Mexyko traktat przymierza.

Podczas potyczki Hiszpańskiego wojennego brygu Marinero, maiącego 80 ludzi osady, z Kolumbiyskim szonerem Padilla pod Salt-Bey, pierwszy na powietrze wysadzony został i 30 ludzi tylko uratowanych zostało.

Z Bruxelli d. 20 Września.

Za kilka dni ziedzie tu N. Król z Hagi. J. K. M. wyznaczył nagrody 25 centimów za każde 100 polnych myszy, które od dnia dzisieyszego do 1go Grudnia zabitemi zostaną.

Ces: Rossyyski Poseł przy Dworze naszem, Xżę Galiczyn, przybył tu przed kilku dniami z swoim sekretarzem.

Jedna z naszych Gazet donosi o wyieździe Gubernatora w Henegau, P. Vanderfosse, do Paryża z zleceniem zawarcia z Francyią traktatu handlowego. W tych dniach przebiegło tedy kilkanaście gońców.

DODATEK
DO Nro 80.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 6 PAŹDZIERNIKA 1824 roku we ŚRODĘ.

— Z *Krakowa.* —

JW. Arcybiskup Lwowski. X. Hr. Ankwicz, w powrocie z wód Emskich do Lwowa odwiedził w tych dniach miasto nasze.

REKTOR
Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W dopełnieniu Reskryptu Wielkiey Rady tegoż Uniwersytetu z dnia 28 Września r. 1824 do L. 108) wydanego, stosownie do przepisów Statutu o Konkursach w § 2. i 3 zawartych, podaie do wiadomości i ogłasza Konkurs na Katedrę Professora Anatomii i Dyrektora (Obserwatoryium Astronomicznego w Uniwersytecie Jagiellońskim przez rezygnacyią z strony byłego iey Professora i Dyrektora a przez Radę Wielką Uniwersytetu przyiętą wakuiącą; z obowiązkiem dawania sześć lekcyi Publicznych w tygodniu, czynienia i zapisywania wszelakich Obserwacyi i utrzymywania w tem względzie Korrespondencyi z zagranicznemi Obserwatoryami. — Konkuruiący o tę Katedrę winni są złożyć w Kancellaryi Uniwersytetu, opis swoiego życia, udowodniaiąc zaświadczeniami swoie Nauk i dobre obyczaie, tudzież uzyskany Stopień Doktora Filozofii, dołączą oraz Programma, według którego każdy z Nich życzy sobie dawać lekcyie przedmiotu wyżey wymienionego. — Po złożeniu takowych dowodów, współubiegaiący się uwiadomieni zostaną o dalszym postępowaniu Konkursu. Roczna pensyia do tey Katedry przywiązana wynosi 6.000 Złp. — Termin ubiegania się o wspomnioną Katedrę iest dzień 1 Stycznia 1825 r.

Zastępca Rektora Uniw: Jag:
Girtler.
Jankowski.
Sekret. Uniw.

Z Wiednia d. 27 Września.

J. C. K. M. gabinetowym listem swoim z d. 19 Września r. b. Jenerał-adjutantowi swemu, C. K. Pułkownikowi, Kawalerowi Eckardt, udzielić raczył w dowód ukontentowania swoiego, krzyż kawalerski Ces. Austryiackiego orderu Leopolda. Sławnemu zaś z malowania Landszaftów Józefowi Rebell raczył J.

C. K. M. udzielić wakuiący urząd dyrektora C. K galeryi obrazów i razem polecić mu dozor nad C. K. Zamkiem Belveder.

Ze Lwowa d. 1 Października.

Ogłoszone tu drukiem zostały następuiące przedmioty obrad seymowych w r. 1824:

1. Ogłoszenie postulatów i naradzenie się nad tem, co w naywyższych Reskryptach zawierać się, i deliberacyi Zgromadzonych Stanów przeznaczonem będzie.
2. Naradzenie się, czyli Seym w czasie dotąd zwyczaynym, lub podczas kontraktów Lwowskich odbywać się ma?
3. Czyli kontrakty na miesiąc Luty nie mogą bydź przełożonemi?
4. Deklaracyia Zgromadzonych Stanów względem wyznaczenia rocznie 500 fl. M. K. dla Phytografa Kraiowego JP. Professora Witmanna, celem utrzymania Ogrodu botanicznego.
5. Wybor iednego Deputata honorowego z każdego 3ch z wyższych Stanów. Życzący sobie otrzymać iedno z tych mieysc, zechcą się wcześnie zgłosić do PrezydiumStanow.
6. Wybór Deputowanego mieyskiego.
7. Nadanie Indigenatów Kompetentom zgłosić się mogącym.

Z Londynu d. 18 Września.

Onegday Hr. Bathurst przybył do Londynu i pracował w swoim Wydziale spraw osadniczych.

Sprzeciwiaiące się iedne drugiem doniesienia o przedsięwzięciach Iturbida zostały nakoniec przez nadeszłą w tey chwili Mexykańską urzędową Gazetę pod d. 31 Lipca zupełnie załatwione. Iturbide został d. 19 Lipca o godzinie 6 z wieczora z rozkazu Jenerała de la Garza, dowodcy w prowincyi Tamaulipas, w miescie San Antonio de Padilla rozstrzelany. Wiadomo, iż Kongres przez uchwałę swoią pod d. 28 Kwietnia ogłosił Iturbida za zdraycę oyczyzny i za wyiętego z pod prawa, skoro okaże się na ziemi Mexykańskiey. Zdaie się więc, iż przyiacielskie przyięcie Iturbida na brzegach, ieżeli iest prawdziwe, było tylko łapką. Wiadomość o śmierci Iturbida sprawiła w Mexyku wielką radość i całe miasto było tego wieczora oświecone. Pozostałey po nim wdowie wyznaczył Kongres 8000 dolarów roczney pensyi. Zdaie się więc, iż teraźnieyszą konstytucyia Mexykańska przez pozbycie się wichrzyciela będzie ugruntowaną i porządek przywrócony zostanie.

Vicekrol Peru przy złozeniu swego urzędu w d. 21 Marca oznaymił, iż Jenerał Cantarac iest naczelnym wodzem siły Hiszpańskiey w Peru.

Podług listów z Pernambuko pod d. 25 Lipca, gdy zniknęła obawa napadu z Portugalii, zwrócił znowu Cesarz uwagę swoią na zwrócenie do posłuszeństwa prowincyi Pernambuko. Cztery okręty zamykaią znowu port tameczny.

Nadeszły z Kartageny pod d. 21 Lipca list do Baltimore, donosi o przybyciu tam Angielskiego okrętu z millionem. Wszelako należy to do osobliwości teraźnieyszych czasów, że te pieniądze zwróciły się z Europy do Ameryki.

Mieszkańcy Calais i St. Stephan w Nowym Brunświku założyli most na rze-

ce St. Croix, i zapewnili przez to związek między posiadłościami Zjednoczonych Stanów i naszemi.

Opisani przez naszych Wędrowników nader dobremi i łagodnemi Wyspiarze Pelew, nie okazali się wcale łagodnemi w roku zeszłym względem Angielskiego okrętu trudniącego się połowem Wieloryba. Przeszło 30 ich czołn przybyło do okrętu, który nie spodziewaiąc się nic złego przeszło 100 wpuścił ich na pokład. Nie zadługo chcieli kapitana wrzucić w morze, potem rzucili się z swą bronią na maytków, których wspierali inni ich ziomkowie na czołnach. Zaledwo odparło ich attak, wszelako kilku maytków zginęło. Sądzą, iż Europeyski okręt, który tam był niedawno widziany, podniecił ich do tego nieprzyiacielskiego napadu.

Na wyspach Bahama gąbka zwróciła na siebie n ywiększą uwagę; wszyscy szukaią, zbieraią i kupuią gąbkę, i dwa okręty popłynęły z nią do Anglii i Francyi. Dopóki więc morze dostarczać będzie gąbki, stan tych wysp będzie kwitnącym.

Beczka, w którey zwłoki Lorda Biron z Grecyi przywiezione tu zostały kupił bednarz Davey i wystawił ią przed swem domem z chorągiewką i napisem: Lord Biron! Od tey chwili zbiegało się mnostwo ludzi, i niektórzy pozakupywali z niey klepki, dla kazania robić z nich tabakiery i łyżki.

D. 7 b. m. pokazały się pod brzegami naszemi wielkie dwa wieloryby, co iest rzadką rzeczą w tey porze roku.

Od granic Tureckich d. 30 Sierpnia.

Sądząc po naynowszych doniesieniach Gazety Powszechney o Turecko Greckich sprawach: W. Sułtan znayduie się w niebezpiecznem położeniu. Ulegaiąc zbuntowanym Janczarom złożyć z urzędu musiał Agę, Hussein Baszę (zięcia swoiego.) Nie przestali na tem, i z zagrożeniem śmiercią przez poprzylepiane kartki na wszystkich rogach, przymusili go do bierania z sobą do Meczetu 11to letniego syna swoiego, Następcę tronu, i okazywania go ludowi. Sądzono bowiem, iż Sułtan nie iest temu Xciu przychylnym i ogłosić go chce niezdatnym do panowania. W tymże czasie powstał bunt pomiędzy robotnikami w arsenale; żądali oni także oddalenia swoiego agi i otrzymali. Dla powiększenia przestrachu pokątni prorocy przepowiadali na ten rok nieszczęsny los dla państwa Osmanów i przy zabobonie Turków dopięli celu swoiego. Nieukontentowania i pomrukiwania tak dalece zwiększaią się pomiędzy Muzułmanami, iż wszystkiego obawiać się należy. Janczarowie nie przestaną zapewne na dopięciu przez połowę celu swoiego. Zręczny Ghalib Basza, teraźnieyszy W. Wezyr, iest także cierniem w ich oczach, poniew ż był przyiacielem Hussein Baszy. Żądać pewnie będą burzliwie iego wygnania.

Kapitan Basza czyni nakoniec poruszenia przeciw wyspie Samos. Twierdzą wprawdzie, iż Grecka flotta zabrała mu w drodze 20 przewozowych statków z 2000 lądowego woyska, lecz mimo tego opasał tę wyspę i woyska na nią wysadził. (Gazeta Smirneńska pod d. 17 Sierpnia nie ieszcze o takowym wylądowaniu nie donosi.) Mieszkańcy Samos mieli na wzór Ipsaryiotów wszystko nad brzegami zburzyć i cofnąć się w góry. Walka będzie zapewne nader krwawa. — Flotta Egipska stoi ieszcze

w porcie Rodus i uważaną iest przez Grecką eskadrę. Działanie iey dla tego się spoźniło, iż większa liczba przewozowych okrętów z woyskiem nie wypłynęła z Alexandryi razem z flottą, ale daleko poźniey, na które w Rodus czekała.

Do Belgradu Tatar przywieść miał z Stambułu osobliwszą wiadomość: podług niey Sułtan miał bydź na ulicy publiczney znieważony, Patryiarcha Grecki z całem Synodem obwieszony, &c.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 106 Ciągnieniu dnia 6 Października r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

8. 5. 79. 38. 10.

Przyszłe 107 Ciągnienie dnia 13 Października r. b. przypada.

Dnia 4 i 5 Października 1824 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr.
— *Pszenicy*	10 15	10 —	9 15	8 15
— *Żyta*	6 15	6 —	5 15	5 —
— *Jęczmienia*	4 12	4 —	3 15	3 12
— *Owsa*	3 —	2 24	2 18	— —
— *Jagieł*	14 15	14 —	13 —	12 —
— *Grochu*	6 15	6 —	5 15	— —
— *Rzepaku*	11 —	10 15	10 —	— —

W Gdańsku dnia 27 Września.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od Złp.	480	do	600.
Żyta	— —	210	—	240.
Jęczmienia	— —	180	—	198
Owsa	— —	162	—	180.
Grochu	— —	270	—	300.

DONIESIENIE.

W dniu 12 Października r. b. 1824, o godzinie 9tey ranney, w Krakowie za nową Bramą na Targowisku publiczaem, odbędzie się wdrodze exekucyi Sądowey Licytacya Krow dwóch, Jałówki, i dwoyga Cieląt, zaś w Rynku głównym w Sukiennicach w tymże samym dniu o godzinie 3ciey popołudniu Miedziaczka i Połmiska cynowego. Chęć zatym licytowania maiących, zaopatrzonych w gotowiznę, podpisany Komornik na mieysce i czas oznaczony zaprasza.

W Krakowie dnia 5 Października 1824 r.

T. *Jaworski* Kom: Sąd.

Pisarz Trybunału I. Jnst. W. M. Krakowa podaie ninieyszemi do publiczney wiadomości, iż kamienica pod L. 650 w Krakowie przy Ulicy Mikołayskiey stoiąca, sprzedaną zostanie w drodze pertraktacyi spadkowey po ś. p. Józefie Stróżeckim przez publiczną Licytacyą, a to na żądanie Sukcessorów wieloletnich, to iest P. Jozeffy z Stróżeckich Prokopowiczowey w assystencyi męża P. Jacentego Prokopowicza O. M. K. — P. Apolonii z Stróżeckich Kromerowey w assystencyi męża P. Stanisława Kromera O. M. K. — i P. Józefa Stróżeckiego Applikanta przy Sądzie Appellac: M. K. wszystkich w Krakowie zamieszkałych, od których Wincenty Szpor Adwokat w Krakowie pod L. 269 zamieszkały kroki Sądowe popiera, z mocy Wyroku Wys. Tryb. I. Jnstancyi M. K. w dniu 4 Marca 1823 w sprawie o dział maiątku, naprzeciw P. Małgorzacie z Zembalskich Stróżeckiey po ś. p. Jozefie Stróżeckim pozostałey wdowie, matce i Opiekunce Sukcessorów małoletnich Felixa i Karola Synów, oraz przydanemu Opiekunowi P. Macieiowi Maiewskiemu O. M K. wszystkim w Krakowie zamieszkałym zapadłego.

Termin do Licytacyi przygotowawczey na Audyencyi Trybunału I. Jnstan: M. W. K. w domu pod L. 106 w Krakowie odbyć się maiącey, oznaczonym został na dzień 19 Października r. b. 1824 godzinę 10 rano.

Cena pierwszego wywołania przez biegłych ustanowiona iest 4802 Złp. 7 gr.

O warunkach licytacyi pretendenci w Kancelaryi podpisanego zawiadomieni bydź mogą. — W Krakowie d. 1 Października 1824.

(podp:) *Kuliczkowski* Pis: Tryb: